

TJEN FOLKET

Diskusjonsblad for AKP (m-l)

INNHold

VALGET

Rød Valgallianse – hva med de uavhengige sosialister?	s. 3
Ingen tillit til DNA-ledelsen	s. 4
Valget -73: Sosialisme i frontgrunnlaget?	s. 6
Sosialisme i frontgrunnlaget er ikke et prinsipielt spørsmål	s. 8
Ungdommen og valget	s. 9
Valgsamarbeid med Senterpartiet?	s. 23
Økonomien er millionmassenes sak!	s. 11
Fram med ideene – begynn å organisere valgkampen	s. 12

FRA ARBEIDSPLASSEN

Erfaringer fra et ukekurs på Sørmarka	s. 13
Om tvangsorganisering	s. 14
Styrk praktikantenes landsorganisasjon (PLO)	s. 15

DEBATT

Demokratisk sentralisme	s. 16
To artikler om kvinnesak	s. 18
Misforståelser om homofili	s. 20
Kommentar til Fredriks artikkel om FB	s. 21

BLANDA

Sommerlesning	s. 24
Epileptikerne er uorganiserte	s. 23

Vi har mottatt mange artikler til dette nr. av TF. P.g.a plassmangel må noen artikler utestå til neste nummer, men en del blir også forelda og vil ikke bli tatt inn i seinere numre. Men mist ikke lysten til å skrive for det. Vi prøver å bruke innleggene på annen måte, eller vi kontakter artikkelskriverne.

Red.

HVA MED DE UAVHENGIGE SOSIALISTER

Rød Valgallianse er ikke bare AKP(m-l), det deltar også uavhengige sosialister. Men hva betyr det for arbeidet til partilaga?

Dersom vi ser på situasjonen rundt om i landet vil antallet uavhengige variere nokså mye fra plass til plass. Noen steder er det foreløpig få utafor partiets rekker. I andre fylker er det på kort tid oppnådd store resultater, f.eks. i Akershus der bl.a. 50% på lista er partiløse sosialister. Slike ulikheter skyldes sjølsagt ikke tilfeldigheter. I det sistnevnte fylket har det f.eks. i lang tid vært drevet aktivt kontaktarbeid. I vår ble det gjennomført en underskriftsaksjon som samlet et par hundre fra SF, AKP(m-l), NKP og AIK for enhetsliste. Det er slikt markarbeid som virkelig gir resultater. Men også på de svakeste plassene finnes det i det minste sympatisører som er villige til å ta et tak for Rød Valgallianse.

I praksis betyr dette at det overalt må legges vekt på å finne arbeids- og organisasjonsformer som gjør det lett for uavhengige sosialister å delta, enten de før har hatt kontakt med AKP(m-l) eller ikke. Det første skrittet må naturligvis være å få flest mulig til å kjøpe en støtteblankett. Pengene fra disse går som kjent til fylkesvalgkampen. De aller fleste vil også ha muligheter til å gi økonomisk bidrag til valgkampen. Uten penger kan vi ikke gi ut materiell og vi bør aktivt gå inn for å få de uavhengige til sjøl å føle ansvar for hvordan innsamlingsarbeidet går.

Men de lokale partilaga må også gi et tilbud om aktivitet ut over dette. I alle fylker skal det utformes lokal politikk for fylkesvalgkampen. Flere steder har vi nå erfart at det er av stor betydning at de partiløse også blir aktivt med på å ut-

forme denne. Mange av dem vil være på vakt mot våre partisjablonger, og på den måten gjøre det lettere å drive god agitasjon. En del av de eldre har ofte erfaring og kunnskaper langt over det som mange unge folk i partiet har. Der hvor det er mulig bør uavhengige sosialister som støtter Valgalliansen inviteres til politiske diskusjoner både om politikken og økonomien.

Det har også stor betydning å markere utad at Rød Valgallianse er noe mer enn AKP(m-l) alene. Dette gjelder møter, der det er viktig å sørge for at møteleder, appellanter o.l. ikke utelukkende er kjente partifolk. Tvert imot bør alle uavhengige som kan, oppfordres til å «ta ordet» og markere sin sjølstendighet innfor alliansen.

Bør det lages egne møter for de uavhengige? Noen steder kan det være naturlig, andre steder ikke. Det avhenger stort sett av om de uavhengige sjøl syns de trenger en slik sammensveising for å drøfte felles problemer. Men alle steder kan det være av betydning at noen av de uavhengige går i spissen for å mobilisere de andre partiløse, enten det gjelder oppmøte på en konferanse, økonomisk bidrag eller liknende. I Oslo har f.eks. en av de uavhengige sosialistene i Tillitsutvalget tatt initiativet til en egen innsamlingskampanje blant uavhengige for å finansiere utgiftene til det sentrale sekretariatet.

Mange kamerater i partilaga tenker ofte byråkratisk om valgkampen: «Så greit det ville vært dersom vi kunne la alt gå igjennom våre trente partilag og rutiner». Men Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister er bl.a. skapt for å sikre at sosialister utafor partiets rekker

aktivt trekkes med i arbeidet. Derfor må vi slåss for at stadig flere skal bli med i planlegginga, at valgkampgrupper er breiest mulig sammensatt osv. Dette er ikke bare et tilbud om aktivitet til partiløse sosialister. Det er også nødvendig for oss i AKP(m-l) dersom vi vil ha en best mulig politisk utvikling, nyte godt av de uavhengiges ideer og arbeid. Ikke noe er farligere enn tenkning av typen »Partiet kan alt, gjør alt og tenker best på alt aleine».

Hva da med de plassene der antallet uavhengige er heller magert? Der starter marxist-leninistene valgkampen snarest mulig aleine. Målet må her være å komme ut til folk, presentere politikken og gjennom det politiske arbeidet trekke nye

folk med. Et sted har vi fått rapport om det motsatte. Fordi partiavdelinga ikke kunne stable på beina et like bredt Tillitsutvalg som i Oslo, ble en sittende å vente på »bredde» i stedet for å drive massearbeid. De uavhengige sosialister i Rød Valgallianse kommer ikke dettende fra himmelen. Vi må sjøl aktivt arbeide for å vinne folk for vår politikk, forklare alliansens grunnlag. Og de uavhengige vil først bli en aktiv kraft for Rød Valgallianse når vi legger opp valgkampen slik at hver kan yte etter evne: noen med offentlig støtte, de fleste med økonomisk bidrag, andre med politiske råd og aktivt utadventt arbeid.

Kamerat i Valgsekretariatet,
Oslo

INGEN TILLIT TIL DNA-LEDELSEN

Et av hovedspørsmålene i valgkampen vil bli holdninga til regjeringsspørsmålet. DNA forsøker å komme på offensiven gjennom mas om »fast styring» og »arbeiderregjering» Objektivt burde falskheten i deres »arbeider»-alternativ kunne avsløres lettere enn noen gang før på grunn av EEC-kampen. Men mye tyder på at de på ny klarer å vri seg unna. Først og fremst skyldes dette at ledelsen innafor partiene som støtter Sosialistisk Valgforbund av »taktiske» grunner har akseptert DNAs problemstilling. I praksis blir det derfor Rød Valgallianse av AKP(m-l) og uavhengige sosialister som gjennom valgkampen vil opprettholde en konsekvent avvisning av DNAs »sosialistiske alternativ», slå fast at det dreier seg om borgerlig og pro-imperialistisk politikk.

Mange spør seg sjøl om hva slags holdning kommunistene har til regjeringsspørsmålet. Først en advarsel mot et venstreavvik: at regjeringsspørsmålet er

fullstendig uten interesse for sosialismen. For det første finnes det situasjoner der borgerskapet sjøl er splittet i en profascistisk og en borgerlig-demokratisk del. I slike situasjoner kan en »alle er i grunnen like»-holdning bli en ulykke for arbeiderklassens kamp. I andre situasjoner kan situasjonen reelt være sånn at f.eks. sosialdemokratene f.eks. står for en forholdsvis aktiv sosial reformpolitikk under kapitalismen, mens storfinansen aktivt slåss imot. Sjøl om også slike regjeringer er borgerlige regjeringer, kan de reelt være et mindre onde enn f.eks. ei rein høyre-regjering dersom det er aktuelt. En må også reelt ta hensyn til om sosialdemokratiet er avslørt i viktige deler av arbeiderklassen, om det finnes en bevegelse vekk fra sosialdemokratiet eller ikke.

Men kommunister kan heller ikke prinsipielt støtte noe bestemt borgerlig alternativ, f.eks. sosialdemokratiet, slik

Gustavsen forfekter. Vår stilling må avklares gjennom en konkret analyse av situasjonen i klassekampen, de ulike borgerlige retningenes politikk osv.

La oss se på situasjonen i Norge. For folkeavstemninga truet DNA med regjeringskrise dersom det ble nei i folkeavstemninga. Regjeringa Korvald ble dannet utifra tre småborgerlige partier. På grunn av folkets nei til EEC var den bundet til å forhandle om en handelsavtale. Men det ville også enhver annen regjering vært. Også Korvald-regjeringa måtte bli en statsregjering for monopolkapitalens klassepolitikk. Akkurat som DNA måtte sjølsagt regjeringa gi politiske konsesjoner til sitt velgergrunnlag. Men slikt er ikke hovedsaka. Korvald ble en ny borgerlig-demokratisk statsminister under monopolkapitalens diktatur.

Ikke alle var like klare på det punktet. I Studentersamfunnet i Oslo ble det like etter folkeavstemninga lagt fram en resolusjon som nærmest utropte regjeringa til ei folkeregjering (av Grønt Gras). Denne problematikken fikk støtte av ledende SF'ere, bl.a. Gustavsen på møtet! Marxist-leninistene var da aleine om å slå fast at regjeringa, tross handelsavtale-spørsmålet, var et konsekvent borgerlig alternativ.

Utpå våren 1973 blir plata imidlertid en annen fra SF-toppen. Nå er det Bratteli som «prinsipielt» må støttes, ja det gikk så langt at SF nesten lot seg lure med på mistillitsforslaget på Crotale-saka. Anders Bratholm sier i Valgforbundets presentasjonsavis at det må skapes et sosialistisk flertall av DNA og SVF på Stortinget til høsten, og liknende saker blir skrevet på lederplass i Orientering.

Her er der flere viktige påstander som må kommenteres. For det første pratet om «sosialisme» og «arbeiderregjering». Å gå med på slikt er reindyrket høyre-opportunisme. DNA-toppens regjeringsalternativ kan ikke forveksles med

partiets velgergrunnlag. Ei Bratteli-regjering vil konsekvent så for en borgerlig og arbeiderfiendtlig politikk. Det har historia vist oss gang på gang. Uansett hva slags stilling revolusjonære tar til sosialdemokratiets regjeringsplaner konkret, så må det aldri skusles bort at det dreier seg om borgerlige regjeringer.

Når så er sagt, kan en eventuelt mene at DNA-regjeringa vil være et mindre borgerlig onde enn en annen regjering. Men da må en konkret påvise at så er tilfelle. I Norge gikk DNA i spissen for EEC, sammen med Høyre. Sjølom partiet taktisk har utsatt medlemskapsalternativet, så er storparten av dets ledende tillitsmenn faste ja-folk. Foran valget har partiet bare bundet seg til sosiale brødsmluler som kommer arbeiderklassen til gode (bort med moms på saltet i maten). Det andre aktuelle alternativet er ei koalisjonsregjering av den nåværende typen, med et styrket SP og et svekket Venstre.

I denne situasjonen er det etter min oppfatning tøv å påstå at Bratteli representerer noe som helst «alternativ» for arbeidsfolk. Den reelle situasjonen er at ingen av de nåværende regjeringsmulighetene skiller seg stort fra hverandre. Det er også ganske utrolig at Sosialistisk Valgforbund, uten en eneste politisk konsesjon fra DNAs side, binder seg til en parlamentarisk støttepolitikk for Bratteli. I praksis betyr dette at en bygger opp om den gamle demagogien fra DNA-ledelsen om at ei «borgerlig» regjering ville være ei «ulykke» osv.

Hovedskillet i norsk politikk går ikke mellom de «borgerlige» og «sosialistene». Dette klargjorde EEC-kampen en gang for alle. En del «sosialister» viste seg på ny som folkefiender og pro-imperialister. Derfor sprakk DNA, derfor har store grupper av arbeidere, fiskere og småbrukere begynt å tvile på om DNA fortjener noen tillit. De er på vei mot venstre, og trenger hjelp til klar analyse og et oppgjør med fortida. I denne

situasjonen sinker det utviklinga at enkelte progressive i arbeiderbevegelsen, av »taktiske grunner», hopper på lim-pinnen med det samme Ronald Bye blåser i barten og kaller seg en arbeiderpolitiker.

I valgåret 1973 er DNA-toppen et borgerlig alternativ. Dette må fram først. Og i den konkrete situasjonen vi nå står

overfor er partiet konkret ikke noe »mindre onde» som gjør det nødvendig for venstresida å støtte DNA-toppen. Klargjør vi det – kan valgkampen bidra til at arbeidsfolk blir kvitt sine sosial-demokratiske illusjoner i stedet for å få dem styrket.

Erik

VALGET -73

SOSIALISME I FRONTGRUNNLAGET?

Fram for et sosialistisk Norge er et av hovedavsnittene i oppropet til Rød Valgallianse. Mange kamerater har naturlig nok spurt seg: Når er det riktig å ha med sosialismen i frontgrunlaget? Har ikke nettopp vi kjempet mot en slik »innsnevring» i andre sammenhenger? Etter min oppfatning kan en bare avgjøre hva som er riktig utifra to saker. En må for det første ta hensyn til hva som er målet i kampoppgaven en står foran, og konkret diskutere hva slags minimums-program som er best egnet til å drive massebevegelsen framover. For det andre må vi alltid ha for øye det strategiske perspektivet at den sosialistiske revolusjonen er framtidsmålet, at bare sosialismen kan løse de grunnleggende problemene til arbeiderklassen og andre lag av folket.

I kampen mot EEC var den politiske hovedsaka sjølråderetten. Monopol-kapitalen ønsket salg av Norge fordi den sjøl måtte ekspandere ut over landegrensene, og fordi dette ville tjene dens imperialistiske allierte i andre vest-europeiske land. De som hadde objektiv interesse av å beholde norsk sjølråderett var i første rekke arbeiderklassen, bøndene og andre lag av det arbeidende folket, men også en del mindre

kapitalister. Politisk resulterte dette i en klasseallianse mot imperialismen, i en folkefront som hadde som mål å stoppe truselen om medlemskap. Hadde vi her trukket et hovedskille mellom virkelige sosialister og »de andre» ville vi i praksis sabotert den enheten som både var riktig og nødvendig. Det ville f.eks. splittet flertallet av bøndene fra fronten. Etter ml-bevegelsens oppfatning var det derfor et grovt »venstre»-avvik når f.eks. danske trotskistorienterte studentkretser, Baude-gruppa o.a. førte EEC-kampen under sosialistiske hovedparoler.

HVORFOR IKKE SOSIALISME-PAROLE I KVINNEFRONTEN?

I Kvinnefronten arbeider nå mange partimedlemmer for en mobilisering av de norske kvinnene til kamp mot undertrykking, for frigjøring av sitt eget kjønn.

Vi kommunister vet av bare en sosialistisk revolusjon kan legge grunnlaget for en full frigjøring av kvinnene. Men vi vet også at dette er tomme påstander for store lag av de kvinnene som i dag begynner å våkne til bevissthet. Som kommunister må vi sjølsagt alltid arbeide for å vinne folk for sosialismen, det gjelder i hvilken som helst frontsammenheng. Men det må strengt

skilles fra hva som er det riktige grunnlaget for fronten.

Som de fleste kjenner til har dette allerede vært viktige stridsspørsmål i Kvinnefronten sjøl. Bl.a. har en del trotskister gått inn for en sosialistisk plattform. Vi må stille spørsmålet: Hva er i dag det politiske grunnlaget som på lang sikt bidrar mest til å revolusjonere kvinnene? Marxist-leninistene i Kvinnefronten kom til at det i dag var feil å skille den voksende kvinnebevegelsen mellom »sosialister» og »ikke-sosialister». En burde i stedet ta utgangspunkt i den konkrete undertrykkelsen som rammer kvinnene i dagens Norge, vinne tillit hos det store flertall av »politiske» kvinner og langsomt og tålmodig arbeide for å utvikle program og analyse som etter hvert tar opp de langsiktige perspektivene. Kanskje kan vi uttrykke dette slik: På lang sikt må det være et mål å skape en sosialistisk masseorganisasjon for kvinnene i Norge. Men går vi for fort fram blir den i stedet en liten aktivistorganisasjon for parti-kvinner (i første rekke fra AKP(m-l) og SF). Derfor er det først i 70-åra riktig å bygge opp en masseorganisasjon for kvinner som ikke tar stilling til sosialismen.

HVA DA MED VALGET?

Hvorfor har vi der stilt sosialismen som en av hovedsakene i Rød Valgalliansens plattform? La oss først se på den konkrete politiske situasjonen vi stiller i. Sosialistisk Valgforbund har gjennomført sin boikott av AKP(m-l). Som parti er det vår politikk å alliere oss med uavhengige sosialister. En allianse som ikke »tar stilling» til sosialismen ville altså fuske bort det som i praksis er realitetene. Men langt viktigere er det at et Stortingsvalg er noe mer enn »en sak» a la »nei til EEC» eller »Bort med moms på matvare». En skal stille kandidater som ikke bærer inngi illusjoner om hva en kan utrette på tinget.

De skal eventuelt sitte i 4 år, og trenger et grunnlag å kjempe utifra ut over et konkret dagsaktuelt paroleprogram. De fleste arbeidsfolk legger også en del vekt på ideologi og samfunnssyn i forbindelse med et valg. De vil gjerne vite: Er dette folk som kjemper for sosialismen i Norge? Utifra dette mener jeg det er helt nødvendig å ha med kampen for et sosialistisk Norge i alliansens politiske grunnlag.

Men er det da riktig å stille opp under et minimumsprogram, slik det gjøres i oppropet? Der står det jo ikke et ord om proletariatets diktatur, væpna revolusjon osv.! Ja, kunne vi ikke gjøre det ville vi aldri kunne stille annet enn ei rein partiliste. Poenget for oss må vel være å avgrense oss mot en del viktige feilaktige og reformistiske ideer om sosialismen: f.eks. at nasjonalisering er sosialisering, at Stortinget kan innføre sosialismen osv. Og i tillegg legge fram en del grunnleggende økonomiske og sosiale kjennetegn på et virkelig sosialistisk samfunn. Som kommunister kan vi da – innafør alliansens rammer – gi tilkjenne vårt eget

maksimumsprogram på de spørsmålene som Rød Valgallianse ikke har tatt opp eller tatt stilling til. Her som alltid må hovedsaka være å slåss mot reformistiske ideer og spre sosialistiske ideer som tjener revolusjonens sak. Men da er det ikke alltid nødvendig å ta opp alt og forlange enhet om hele partiprogrammet.

Min egen konklusjon er altså at det ikke finnes noe trylleformular som forteller oss når det er »riktig» og »feilaktig» å gå inn for sosialismen i det politiske grunnlaget for ulike typer av fronter og allianser. Stort sett har vi i ml-bevegelsen vært dyktige og årvåkne mot sekteiske frontparoler. Men noen kamerater har også slått over: »Vi kan aldri gå sammen med andre om sosialistiske paroler, det er alltid feil i alle typer frontarbeid.»

Mot denne dogmatismen må vi stille »en konkret analyse av den konkrete situasjon». Det er vanskeligere og fordrer en sjølstendig analyse hver gang vi skal delta i ulike typer frontarbeid. Men på

lang sikt er det bare en slik holdning som kan sikre oss at frontarbeidet virkelig tjener arbeiderklassens interesser.

Tobias, Oslo

SOSIALISME I FRONTGRUNNLAGET ER IKKE ET PRINSIPIELT SPØRSMÅL

Sosialisme i frontgrunnlaget eller ikke har vært et mye diskutert spørsmål de siste åra, det er nok å nevne Sol.kom., Ak.med., Pal.kom., Kvinnefronten. Ingen av disse frontene har sosialisme i programmet. Faglig 1. mai-front er det mest aktuelle eksemplet på sosialisme-problematikken. Da jeg sjøl i liten grad har støtt på de motsigelsene som var framme i denne diskusjonen, oppfordrer jeg andre som har bedre kjennskap til spørsmålet om å sende innlegg til TF.

Men jeg vil slå fast følgende:

Sjøl om ml-bevegelsen en rekke ganger, sist Faglig 1. mai-front, har gått mot at fronten skal ha sosialisme i grunnlaget, er det feilaktig å trekke den konklusjonen at vi prinsipielt er mot sosialistiske paroler. Vårt utgangspunkt må alltid være konkret, dvs. at vi må vurdere hvilke grupper som objektivt og subjektivt har interesse av å slutte opp om fronten, og så vurdere om ei sosialistisk parole vil være en hindring eller en styrking i arbeidet.

Vi må m.a.o. ikke falle i den fella at vi blir dogmatikere og mekanisk overfører analysen fra f.eks. EEEK- eller 1. mai-arbeidet til situasjonen omkring valget.

Men når dette er sagt:

Partiets sjølstendighet innen fronten må alltid opprettholdes. Dette betyr bl.a. retten til sjølstendig propaganda i partipressa, retten til kritikk av høyre- og venstrefeil i fronten, retten og plikten til å sette fronten inn i en sosialistisk sammenheng. For oss som ml-ere vil

enhver front vi støtter være et ledd i bygginga av det sosialistiske samfunnet, uavhengig av om dette er uttrykt i parolegrunnlaget eller ikke.

HVORFOR SÅ SOSIALISME I RØD VALGALLIANSES PROGRAM?

Først kort om parlamentet:

- Parlamentet er ett av monopol-kapitalens redskap for å undertrykke det arbeidende folket. Det er samtidig et uttrykk for at den styreformen monopolkapitalen for tida finner mest hensiktsmessig for å sikre sine interesser er den borgerlig-demokratiske. Dette i motsetning til den fascistiske.
- Stortinget har i åra etter krigen vært dominert av en stadig fastere allianse mellom Høyre og DNA. Representanter fra NKP og SF har ikke markert en sjølstendig og konsekvent linje som skiller seg fra denne alliansen. F.eks. har de i hovedsak respektert kravet om taushetsplikt og hemmelige forhandlinger, jfr. Gustavsen og salget av Årdal Verk til Alcan, og Kiellands ikke-offentlighetslinje i overvåkings-spørsmålet. NKPs allianse med AP i Kings Bay-saka er nok et talende eksempel. Disse, sammen med mange andre eksempler, gir grunnlag for å slå fast at det i åra etter krigen ikke har vært et klart alternativ til de borgerlige partiene.
- Flere og flere viktige beslutninger blir

- tatt utenfor Stortinget, slik at Stortingets innflytelse og kontroll blir svekket. Samtidig viser f.eks. EEC-kampen Stortingets relative betydning.
- Til tross for den sterke veksten i interessekampen, som tyder på at troen på Stortinget og stortingsmennene som garanti for folkestyre og demokrati er i ferd med å svekkes, er de parlamentariske illusjonene dypt rotfesta.

VALGALLIANSENS OPPGAVER

Jeg ser Rød Valgalliansens oppgaver i det parlamentariske arbeidet slik:

- Valgalliansen skal stille seg i spissen for en rekke konkrete kampkrav og konsekvent ta standpunkt utifra det arbeidende folkets interesser.
- Den skal drive propaganda for et sosialistisk Norge.

Gjennom dette skal flere og flere overbevises om at kapitalismen og de borgerlige partiene aldri kan løse det arbeidende folkets problemer.

Valgalliansen skal skape forståelse for følgende:

- Sosialismen kan ikke gjennomføres verken ved å stemme på Sosialistisk Valgforbund eller Rød Valgallianse. Ledende krefter innen valgforbundet har standpunkter som innebærer tro på sosialisme gjennom stemmeurnene, jfr. f.eks. Gustavsens uttalelse om at kommende 4 års-periode kan ha avgjørende innflytelse på norsk industripolitikk.
- Sosialismen kan ikke gjennomføres

gjennom en fortsatt AP-regjering, eller ved at sosialistiske representanter inngår i regjeringssamarbeid med AP. Ledende krefter i Valgforbundet har gått inn for regjeringssamarbeid med AP.

- Sosialismen i Øst-Europa, med dyrtid og voksende klasseskiller er ikke en farbar vei til reelt folkestyre.

(jeg er ikke sikker på i Hvilken grad Valgalliansen har drøftet og tatt stilling til dette siste spørsmålet.)

MEN: Sjøl om det er ulike oppfatninger innen Valgalliansen om vegen til sosialismen og innholdet i den, er det klar enhet om følgende vesentlige punkt (se programmet):

- Sosialismen kan bare virkeliggjøres gjennom arbeiderklassens egen kamp. Sosialisme kan ikke oppnås gjennom å stemme på Valgalliansen eller andre partier.

En av Rød Valgalliansens viktigste oppgaver blir derfor å svekke de parlamentariske illusjonene. Dette kan alliansen bare gjøre ved å stå fram som et klart alternativ til de borgerlige partiene og ved å markere seg mot de utgaver av sosialismen som bidrar til å styrke de parlamentariske illusjonene, og derved ikke tjener folkets interesser på lang sikt. Men dette betyr ikke at Valgalliansen skal drive overbudspolitikk, dvs. ha som prinsipp å alltid presentere et mer radikalt alternativ. Uten sosialisme som grunnlag for arbeidet er dette ikke mulig. Og derfor er det riktig å ha med parola »For et sosialistisk Norge».

Petrine

UNGDOMMEN OG VALGET

Skal vi bry oss om ungdommen i valgkampen? Ja, så absolutt!

- Vår oppgave er å bruke valgkampen til å støtte opp under folkets krav, og reise kamp i enda større omfang enn før.

Ungdomskampene er en naturlig del av dette arbeidet. Og forholdene ligger godt til rette: unge folk reagerer fort på undertrykking, det har vært mange og store interessekamper blant ungdommen i

— Valget er mange ungdommers første møte med »politikk». Og i år er det ikke hvilket som helst valg vi står overfor: Tusenvis har fått øynene opp etter folkeavstemninga, DNA har fått en knekk, en haug med nye partier spretter opp, ml-erne stiller for første gang og det er to allianser på venstresida — AKP(m-l) er blitt boikotta. Enhver kan bli forvirra av sånt. Jeg tror den politiske interessen får et svært oppsving rundt valget. Og da er det mange som er ute etter å »fange opp» ungdommen. Lærerne forteller om hvilket fortreffelig demokrati vi lever i, de borgerlige partiene kommer med sine fagre løfter, opportunistene med sine. Noe ungdommer biter på agnet andre protesterer ved å si: »Partier er noe dritt, jeg skal i hvertfall aldri drive politikk» — en sunn reaksjon som kan føre til sløvheter og motvilje også mot interessekamp og progressivt politisk arbeid.

— Vi har stor oppslutning hos ungdommen og det er et digert progressivt omland. Samtidig veit vi at l. gangsvelgerne tradisjonelt har lav valgdeltakelse.

— Proveavstemninger på skolene mener jeg er viktige når det gjelder den yngre ungdommen. Det vil vise styrke (i Sverige sa sosialdemokratene at det mest skremmende ved valget var den store oppslutningen KFML fikk ved prøveavstemninger på skolene). Det er dessuten et utmerka middel til å skape diskusjon og muligheter for å fremme våre synspunkter. Husk EEC-avstemningene.

Konklusjon: I valget må vi gå aktivt ut og kjempe for å vinne ungdommen over på arbeiderklassens side. Dette er viktig taktisk og strategisk.

FORHOLDET MELLOM PARTIET OG RØD UNGDOM

Rød Ungdom bør ha valget som hovedoppgave. Ikke som ved- og vannbærere for partiet, men for å gå ut til ungdommen med politikken og for å reise

Tror dere at ungdomsforbundet lekende lett kaster seg ut i dette som en enhetlig og kampkraftig organisasjon? Da tar dere feil.

1) Diskusjonen i Rød Ungdom om valget er kommet kort (i juni). Noen medlemmer veit knapt hva et valg er, hvordan det foregår, hvilke partier som finnes osv.

2) Det er mange politiske motsigelser på valget i Rød Ungdom. (Er det riktig å stille? Har valget noe med oss å gjøre? Hvorfor måtte vi stille når det allerede var en progressiv valgallianse — Sosialistisk Valgforbund? Skal valget være Rød Ungdoms hovedoppgave? Er det noen vits med skoleavstemning på skoler der vi bare får 10 stemmer?)

3) I tillegg til dette kommer den allmenne situasjonen i Rød Ungdom (se annen artikkel) med en ung og uerfaren medlemsmasse, og svakheter i det siste når det gjelder ideologisk kamp innad, og kampdyktighet utad.

Valget blir derfor en stor prøve for ungdomsforbundet. For mange er det første gang de kaster seg ut i en stor kamp. Det krever ekstra stor oppmerksomhet fra partiet for å mobilisere og veilede Rød Ungdom i valgkampen.

Jeg foreslår to tiltak for de lokale partilaga:

1. Ta opp diskusjon om valget med Rød Ungdom-medlemmer. Tilby innleder på et medlemsmøte. Diskuter også aksjonsformer for Rød Ungdom til høsten.
2. Oppfordre dem til valgarbeid i sommer. For en del passer det å være

med i Rød Valgallianses valgkamp-grupper. Rød Ungdom-laget må, i samarbeid med uavhengige sosialister, sørge for at det blir egne ungdoms-opplegg på badestrender, festivaler, hytteturer o.l. Alle kan delta i plakatklistring og postkasseaksjoner.

Torill

ØKONOMIEN ER MILLIONMASSENE'S SAK

Vi har bestemt oss for å legge opp valgkampen slik at vi kan nå ut til de breie lag av folket i Norge. Denne målsettinga er bakgrunn for både politikken, propagandaen og valgkampformene vi velger. Og den må danne grunnlaget for det økonomiske arbeidet. Skal vi få politikken ut, må vi basere oss på å spre materialet i hovedsak gratis. Skal vi kunne betale materialet, må vi mobilisere massene til å gi penger.

RØD VALGALLIANSE har satt 200 000 som målsetting for innsamlinga. Det er mye penger, men det er nødvendig å få inn så mye penger hvis vi skal få ut propagandaen vår til alle de folka vi gjerne vil nå. Innsamlinga er med andre ord ei nødvendig forutsetning for at vi skal kunne oppfylle målsettinga vår med valgkampen. Men jeg mener det er feil å se på økonomiarbeidet som et nødvendig onde som vi må ta oss av slik at massene kan få politikken og propagandamaterialet vårt. Det økonomiske arbeidet er en del av politikken vår, det er en del som understreker prinsippet om sjølberging, prinsippet om å stole på egne krefter. Det er ingen grunn til at en så sentral del av politikken vår skal holdes skjult for massene og forbeholdes oss sjøll!

Som resten av valgkampen (og politikken vår for øvrig) er også innsamlinga av penger massenes sak. Jeg mener derfor at det ville være sekterisme å fordele beløpet på medlemmene våre og så kjøre hele innsamlinga nærmest internt. Innsamlinga må bli ei sak for alle som støtter **RØD VALGALLIANSE**, det må bli ei innsamling som alle føler ansvar for. Derfor mener jeg det er riktig å kjøre åpent ut og bruke Klassekampen til å gi

løpende oversikter over hvor mye som kommer inn i de enkelte områdene, og om vi greier å oppfylle de målsettingene som er stilt.

PRIORITER ØKONOMIEN!

Vår spesielle oppgave som kommunister i denne alliansen må bli å sørge for at innsamlinga virkelig blir massenes sak, og gå i spissen for at det økonomiske arbeidet blir en integrert del av valgkampen. Jeg mener det i første omgang betyr tre ting: økonomien må tas opp i valgalliansen på alle plan, fra fylkesutvalgene til lokale valgkampgrupper – vi må finne former for innsamling som kan mobilisere langt utafor våre egne rekker (plukk det som kommer av ideer i Klassekampen og bruk fantasien), og vi må sørge for at det finnes folk som er spesielt ansvarlig for den økonomiske delen av valgkampen, og som kan sørge for orden og rutine i arbeidet, for at penger kommer raskt inn og at gode ideer kommer videre til andre.

Jeg tror det er en god ide å sette målsettinger for innsamlinga på alle plan – da har alle noe å jobbe ut fra og kan kontrollere framgangen, men det må være målsettinger som også de uavhengige er med på å sette og oppfylle, ikke målsettinger satt av laget og hemmelige for alle andre. Noen huskereglar:

- glem aldri det økonomiske arbeidet, tenk på det hver dag,
- sett åpne målsettinger,
- gi ikke i smug, mobiliser alle venner,
- send inn pengene etter hvert, ikke la de hope seg opp hos dere.

En som jobber med innsamlinga

FRAM MED IDEENE

BEGYNN Å ORGANISERE VALGKAMPEN!

Det er nå bare ca. 2 måneder igjen til valget i høst. De fleste laga har vel diskutert hvordan de skal drive valgkampen i denne tida, og jeg tror det vil være nyttig å få fram erfaringer og ideer fra diskusjonene både her i TF (augustnummeret) og i KK. Her skal jeg i alle fall prøve å få fram noen av de sakene vi i et partilag i Oslo har kommet fram til.

Diskusjonene begynte med oppsummeringa av 1. mai-mobiliseringa vår. Noen få kamerater sto for det meste av de politiske diskusjonene og det praktiske arbeidet, mens resten av medlemmene hadde liten entusiasme for jobbinga.

Laget jobber i et eldre boligstrøk i Oslo. Vi har hatt problemer med at vi er lite rotfesta i strøket, og at hovedparten av laget består av nye medlemmer og lite erfaren kader.

Gjennom diskusjoner i smålaga kom vi fram til at det var særlig to problemer vi sto overfor:

1. Å lage et valgkampopplegg som er tilpassa strøket, med store deler av befolkninga over 60 år og vanskelig å få folk til å komme på vanlige møter.

2. Aktivisering av alle medlemmene og sympatisørene i å legge opp det politiske opplegget for valgkampen, politisk og praktisk.

Etter hvert begynte ideene å blomstre. Foruten massespredning av løpesedler og plakater kom vi fram til et møteopplegg med bare utemøter i høst. En 3–4 møter på sentrale steder i strøket, med korte politiske appeller, underholdning, pilkasting, leiker for unga, fotballkamp på løkkene i nærheten osv. I tillegg til dette hørte vi at NKP-laget hadde gode erfaringer med bakgårdsmøter i strøket før i tida. Vi har tenkt på et opplegg med

en kort appell, ei vise eller to, samtidig som en del folk går rundt på dørene i gården med valgmateriell. Sånne opplegg kan hjelpe til å utvikle mange agitatorer i våre egne rekker.

Det er mange folk i strøket som er interessert i å opprette en strøkforening for å ta opp kampen mot saneringsplanene og bolighaiene. I en lokal valgavis som skal komme ut til høsten vil vi agitere for at folket må føre sin egen kamp gjennom denne foreninga, og samtidig vise hvordan de forskjellige partiene står i forhold til sanering av dette og andre boligstrøk. For å lage avisa levende og for å knytte an til tradisjonene i strøket, vil vi forsøke å få intervjuer med eldre sympatiører i strøket.

For å aktivisere flest mulig av tilhengerne av Rød Valgallianse har vi, i tillegg til et sentralt valgkampsenter, nedsatt et par utvalg som skal ta seg av forberedelser og gjennomføring av møtene og av løpesedlene. Både nye og »gamle» folk er med og ideene blomstrer.

I tillegg: lokale valgkampgrupper på flest mulig steder i området. Hovedoppgava for disse blir å oppsøke gamle KK-kjøpere og folk vi ellers har hatt kontakt med i strøket. Evt. arrangere gårdsmøter o.l. Noen allmenn husbesøkskampanje har vi droppa, vi ville bare rekke over en liten del av strøket: bedre med en fugl i handa enn ti på taket.

En sak tror jeg kan være viktig mange steder. Vi har tenkt å lage et lokalt valgkampopplegg for strøket med underskrifter fra folk som er kjent i strøket, enten fordi de har bodd her i årtier eller fordi de er kjent ellers for å stå på folkets side.

Til slutt en sentral sak: Økonomien. Noe av det første vi gjorde var å utpeke en bra kamerat til økonomiansvarlig. Han har allerede satt opp budsjett og utgiftene viste seg sjølsagt å bli større enn venta. Men det hadde vært verre å oppdage dette i slutten av august.

Harry

ERFARINGER FRA UKEKURS PÅ SØRMARKA

Det ble nylig arrangert ukekurs på Sørmarka. Kurset var preget av en ganske aktiv opposisjon mot innledernes (LO-ledelsens) syn. Ved avslutningen ble det enstemmig vedtatt en god uttalelse mot indeksoppkjøret, og mot ledelsens behandling av omorganiseringsspørsmålet for statsforbundene. Noen av deltakerne har oppsummert en del erfaringer vi gjorde under kurset.

For det første må vi prioritere deltakelse i LOs kursvirksomhet høyt. Her skjer en meget viktig del av indoktrineringen med samarbeidsideologien som LO-ledelsen driver. Deltakerne er lokale tillitsmenn på foreningsplan og disse er nøkkelpersoner. Denne «skoleringen» kan sikre toppene samarbeidstillitsmenn i de lokale foreningene. — Ved å delta i kursene kan vi gjøre dem til det motsatte av en skole i klassesamarbeid, eller i det minste svekke denne sida. På lengre sikt er det klart at dette er farlig for sosialdemokratiets innflytelse og grep over fagbevegelsen.

Skal vår innsats ved kursene styrkes, må vi i større grad få et sentralt grep over hvilke kurs vi deltar i. I vårt tilfelle visste partimedlemmer på kurset om hverandre, og dessuten om en deltaker ved et samtidig kurs for Jern & Met. Det kan lett bli en viss motsetning mellom kursdeltakere fra ulike forbund. Dette kan unngås. Hadde vi vært forberdt på hva slags kurs som ble avholdt samtidig, og

visst om andre partimedlemmer eller sympatisører, kunne vi gjort mer for å få kontakt mellom kursene. Vi kunne f.eks. fått vedtatt samme uttalelse mot indeksoppkjøret og LO-ledelsen fra vårt forbund og Jern & Met.-kursene. Slike fellesuttalelser ville være fine for å styrke både kampviljen og enheten blant fagorganiserte. Partiets faglige utvalg (?) har en oppgave her!

Uttalelsen var som sagt enstemmig. Enkelte var ivrige etter å få vedtatt «gode uttalelsen» på flere andre emner som var oppe på kurset. Den breie enheten som var blant deltakerne strakk seg imidlertid bare til faglige spørsmål, dvs. allmenn misnøye med forbundsledelsen, særlig nå ved indeksoppkjøret. Noen få av deltakerne (DNA-medl., Ja til EF) var bevisst ute etter å isolere oss som var aktive. De klarte ikke det bl.a. nettopp fordi vi holdt fast på den enheten som fantes, og ikke overvurderte den til å gjelde mer allmenne politiske spørsmål. Vi prøvde derfor ikke å tvinge igjennom flere «gode resolusjoner».

Dette gir oss en lærdom angående synet på tillitsmenn på foreningsplan. Tidligere var det en tendens til å se dem som LO-ledelsens forlengete arm. Vi har seinere funnet ut at de aller fleste er ærlige klassekjempere med vilje til å tjene medlemmene. Dette stemmer med erfaringene på kurset vårt. Vi fant imidlertid, som sagt, at deltakere i flere politiske

sammenhenger var meget tilbakeleggende, også mange av dem som var hardest mot LO-ledelsen. Dette er rimelig siden de er hardest utsatt for samarbeids-propaganda.

FAREN FOR ISOLERING

Det er to andre feil som kunne ført til at vi isolerte oss fra flertallet. Den ene er måten å drive fraksjonsarbeid på. Av frykt for reaksjonære ideer ble det bare en liten gjeng som la planene; nemlig de samme som var aktive på venstresida på møtene. Vi burde f.eks. trukket med oss folk som kunne stå langt fra oss i mange politiske saker, men som var blant de ivrigste for det konkrete vedtaket. Den fraksjoneringen som skjer bør fange så bredt som mulig, utifra hva slags vedtak som er viktigst å gjøre på det enkelte

kurs.

Den andre feilen er at vi lett kan dominere diskusjonen for mye. I vårt tilfelle var det nødvendig og positivt at skolerte folke mots en del av det innlederne serverte. Men feilen ligger i at innleggene kan bli så lange og profesjonelle at de virker passiviserende på de fleste. En annen sak er at innledere som visste at det var kommunister i salen prøvde å provosere oss til å forsvare oss mot billige insinuasjoner, i stedet for å holde oss til saken. De ville sjølsagt prøve å isolere oss på den måten. Og lyktes delvis i et tilfelle, nemlig ved å flette inn vulgær studenthets. Vi må i slike tilfeller konsekvent holde oss til saken og ikke la oss provosere.

Lars

OM TVANGSORGANISERING

LO-kongressen i mai vedtok å gå inn for tvangsorganisering. Argumentasjonen for dette vedtaket har ikke vært at fagbevegelsens kampkraft blir styrket ved 100% oppslutning, men derimot at tvangsorganisering gir LO økte inntekter. Videre blir det hevdet at de som ikke er organiserte snylter på medlemmene ved at de får godene som fagorganisasjonen oppnår – uten å måtte betale for det. Derfor har LO-kongressen vedtatt subsidiært å gå inn for en tariffavgift som skal tilsvare medlemskontingenten.

Dette vedtaket må vurderes nøye politisk – og AKP(m-l) må diskutere seg fram til en enhetlig linje på dette problemet. Det er nemlig ikke så enkelt som å si NEI TIL TVANGSORGANISERING – og ferdig med det:

Vi må huske at LO- og DNA-ledelsen nærmest har inngått et katolsk ekteskap.

Tvangsorganisering innebærer bl.a. en økonomisk styrking av DNA – via det kollektive medlemskapet som eksisterer i store deler av fagbevegelsen.

Vi må også se vedtaket i sammenheng med forslaget om »Stor-LO» – bestående av en 8–10 forbund – og komiteinnstillingen om at tariffrevisjonene i framtida skal foregå innen alliansen LO-toppen/NAF/Staten. Konturene av den korporative stat begynner å avtegne seg i det fjerne. Kamp mot tvangsorganisering blir dermed en kamp mot sosialdemokratiets innflytelse i fagbevegelsen og en begynnende kamp mot korporativismens innførelse.

HVORDAN STILLER ARBEIDERNE SEG?

Tvangsorganisering har også en del andre sider:

- Mange arbeidere er for tvangsorganisering, ut fra »snylterteorien».
- Blant de som i dag er uorganiserte finnes mange progressive. De melder seg ut fordi klubber, forbund, LO-ledere osv. svært ofte har vist seg udugelige.
- En del AKP(m-l)-medlemmer er for tvangsorganisering »på gulvet» – men

mot tvangsorganisering fra LO-ledelsens side. (Bygger her på et pinseseminar i Østfold som bl.a. diskuterte faglige spørsmål).

Snylterteorien har en del for seg – hvordan skal vi takle det problemet? Går vi inn for tariffavgift?

Hvordan skal vi stille oss til de som opplagt har »gode» hensikter og et klart syn på LO-ledelsen – og av den grunn har meldt seg ut?

Til disse to sakene vil jeg bare sette fram problemstillingene til debatt.

Men til den tredje saken vil jeg prøve en liten vurdering. Ett eksempel i KK nr. 19 bidrar nemlig til å skape en motsigelse. Det gjelder Kværner-streiken.

Nå kjenner ikke jeg forholdene ved Kværner i Oslo særlig godt – og mine kunnskaper baserer seg på avisreferater. Dette umuliggjør en grundig analyse av forholdene. Men likevel vil jeg peke på en del saker, og sette fram noen påstander.

a) I og med at Unge Høyre-provokatoren greide å få med seg ca. 15 personer ut av fagforeninga, så tyder dette på at det tidligere har vært 100% oppslutning om klubben.

b) Inne på Kværner-området bor flere fremmedarbeidere (som altså må være organiserte) i dårlige brakker (ifølge et av Bjørn Nilsens boligprogrammer i TV).

c) Det ville vært naturlig at klubben kjørte hardt ut mot bedriftsledelsen
FOR Å BEDRE DISSE FORHOLDENE:

Nå er det nokså spinkelt å bygge en påstand ut fra ett eksempel, så jeg håper noen Kværnerarbeidere leser dette innlegget slik at vi kan få litt mer materiale til Kværner-klubbens funksjon. Men likevel: Min påstand er at årsaken til at en provokatør kan få oppslutning om sin LO-hets – må være at klubben ikke fungerer som den skal. Den utvilsomt beste måten å få folk organisert på er å vise i praksis at den lokale klubben virkelig aktiviserer seg til medlemmenes beste – mot arbeidsgiverne. Reaksjonær propaganda blir dermed naturlig isolert.

Kværner-streiken ser jeg i hovedsak som en støtte til LO-kongressens vedtak om tvangsorganisering. Tidspunktet for streiken – og Arbeiderbladets positive omtale tyder på at dette er tilfelle.

Å bruke streikevåpenet i denne saken er som å skyte »spurv med kanoner».

Når jeg spesielt trekker fram Kværner-eksemplet, så er det fordi det belyser en prinsipiell sak. Skal vi ha forskjellig holdning til tvangsorganisering »på gulvet» og tvangsorganisering fra LO-ledelsens side?

Jern & Met-medlem i Østfold

STYRK PRAKTIKANTENES LANDSORGANISASJON (PLO)

PLO er en interesseorganisasjon for folk som tar praksis til sosialskolene, arbeidsterapiskolene, barnevernsskolene, sykepleierskolene, barnepleierskolene, hjelpepleierskolene og vernepleierskolene. Dessuten er PLO åpen for andre folk som støtter krava våre.

Organisasjonen er aktiv, men er nystarta og står ikke så sterkt ennå, og det er vanskelig å komme i kontakt med

praktikantene utover i hele landet. Men det er jo mange AKP(m-l)-lag rundt om. Og de skal jo tjene folket, og nå har dere en god sjanse.

Praktikantene har nemlig en gjennomsnittslønn på 400 kroner pr. måned, ingen krav på opplæring, og ikke status som ungdom under utdanning med adgang til lån og stipend.

Dette er ille, og dere kan hjelpe til å

gjøre PLO sterkere ved å skaffe kontakter. Alle praktikantene dere får kontakt med bør ta kontakt med PLO (adresse i Røde Garde 4/73). Alle AKP(m-l)'ere eller Rød Ungdom-folk som tar praksis til skoler innafor helse/sosial-

sektoren bør dessuten ta kontakt med oss. Redaksjonen har kontaktadresse. Hvis dere vil vite mer om PLO, les Røde Garde nr. 4/73.

To Rød Ungdom-folk
i PLOs Oslo-avd.

De b a t t :

OM DEMOKRATISK SENTRALISME

Jeg vil gjerne skrive noen ord om demokratisk sentralisme, om det som er partiets organisasjonsprinsipper.

Med den store rekrutteringa som AKP(m-l) har hatt i løpet av det siste året, er det sikkert mange kamerater som ikke har hatt anledning til å studere og diskutere dette spørsmålet grundig nok. Særlig fordi at rekrutteringa har vært stor etter landsmøtet, og at disse nye kameratene dermed ikke har hatt anledning til å delta i den store diskusjonsbevegelsen for landsmøtet der bl.a. partiets vedtekter ble behandla.

HVA ER DEMOKRATISK SENTRALISME?

Jeg vil ikke begi meg ut på å prøve å besvare dette spørsmålet uttømmende. Derimot vil jeg prøve å gi noen få stikkord.

I partiets vedtekter, 2. kapittel heter det: »Partiets grunnleggende organisasjonsprinsipper er den demokratiske sentralismen. De ledende organer på alle plan blir valgt etter demokratisk rådslagning. Hele partiet må strengt underordne seg en gjennomført og enhetlig disiplin: den enkelte er underordnet organisasjonen, mindretallet er underordnet flertallet, lavere organer er underordnet høyere, og hele partiet er underordnet Sentralkomiteen. Ledende organer skal stadig merke seg hva massene i og utenfor

partiet mener og oppmuntre medlemmene til å overvåke de ledende organers arbeid.»

Her står kort fasttomrete prinsipper et kommunistisk parti må basere sitt arbeid på. Kort kan vi si at demokratisk sentralisme består i å forene enhet, disiplin og slagkraft med en utstrakt demokratisk atmosfære.

Hvorfor kan bare den demokratiske sentralismen være det organisasjonsprinsipp et kommunistisk parti baserer sin virksomhet på?

Et kommunistisk parti står overfor en mektig fiende det ønsker å gå i spissen for å styrte. Fordi det kjemper for å tjene folket, for en rettferdig sak, kan det bli i stand til å utløse en uovervinnelig styrke: arbeiderklassen og de undertrykte massenes kampkraft.

En sak arbeiderklassen har lært gjennom et utall av kamper med borgerskapet er at enhet gjør sterk. Bare gjennom enhet i arbeiderklassen og folket kan borgerskapet styrtes.

En annen lærdom er den at fri meningsutveksling er noe bare arbeiderklassen og folkets organisasjoner har greid å utvikle. Mens borgerskapets prat om »demokrati og tankefrihet» stort sett er floskler, er saker som hindres av tusenvis av restriksjoner og hindringer.

Disse lærdommene og mange andre er grunnlaget for at den demokratiske

sentralismen har blitt arbeiderklassens og de kommunistiske partiers organisasjonsform.

BORGERSKAPET OG DEN DEMOKRATISKE SENTRALISMEN

Stilt overfor den trusel mot det borgerlige diktaturet som enhet i vilje og handling i arbeiderklassen og dens kommunistiske parti betyr, har de reaksjonære til alle tider gått til voldsomme angrep på den demokratiske sentralismen. De skriker opp om »diktatur» og »menings-tvang», og lovpriser sitt eget »demokrati».

I borgerlig-demokratiske samfunn og organisasjoner er demokratiet redusert til »demokrati» for et fåtall, og demokratiske rettigheter skrives inn i alle slags mulige regler og papirer, mens massene holdes utenfor »demokratiet» med tusenvis av stengsler, formaliteter osv.

I andre sammenhenger går borgerskapet til ulike ytterligheter. Når massene tar pratet om »demokrati» på ordet, møtes de med terror, vold og forfølgelser. Kadaverdisiplin, trusler om straff, rettsløshet og førerprinsippet blir rettesnor. Derfor er den byråkratiske sentralismen der massenes meninger hindres å komme til uttrykk et uttrykk for borgerskapets organisasjonsprinsipper.

I andre sammenhenger finner borgerskapet det mer opportunt å hylle ultra-demokratismen, som stort sett kan karakteriseres med ideen om at »alt skal prates om, så ikke noe blir gjort».

Ulike borgerlige ideer av denne typen slår sjølsagt inn i arbeiderklassens rekke, og inn i organisasjoner som sier seg å tjene arbeiderklassen. Opportunismen i alle dens varianter er også en uforsonlig fiende av den demokratiske sentralismen. Hvor ofte har ikke ulike »venstre»-grupper f.eks. krevd retten til fraksjonisme, egen gruppedisiplin satt over partiets disiplin osv. for å splitte kommunistiske partier.

DEN DEMOKRATISKE SENTRALISMEN OG AKP(m-l)

Jeg tror vi trygt kan slå fast at den demokratiske sentralismen fungerer meget bra i partiet. Diskusjonene er i all hovedsak bra. De fleste steder hersker en demokratisk atmosfære, og når et vedtak er gjort blir det satt effektivt ut i livet.

Men også i våre egne rekke fins det feilaktige ideer om dette spørsmålet. Noen kamerater har f.eks. i samband med

lanseringa av Rød Valgallianse, hevdet det synspunktet at SK ikke skulle ha gjort dette »men at det burde vært behandla i grunnorganisasjonene først».

Jeg mener dette er feil. Grunnen er to saker:

— Hovedlinjene for årets valg: delta/ikke delta, front/ikke front osv. har blitt grundig diskutert i partiet i lang tid. Partiets høyeste organ, landsmøtet, har fatta klare vedtak om disse sakene. Jeg mener dette er en meget grundig og demokratisk behandling.

— Hvis SK, når den hadde alternativet med Rød Valgallianse klart, skulle sendt dette ut til behandling i grunnorganisasjonene ville den svikta sin rolle som ledende organ. Valgkampen ville blitt utsatt f.eks. så lenge at valgarbeidet ville blitt en vits. Dette ville vært regelrett mot medlemmenes vilje, slik den kom til uttrykk gjennom partiets høyeste organ.

Jeg mener at en slik ide har klare ultra-demokratiske trekk. Nå tviler jeg ikke på at de kameratene som har uttrykt den har gjort det i aller beste mening. Men la oss bruke dette som ett av mange mulige utgangspunkt til å diskutere og øke vår forståelse av den demokratiske sentralismen.

Kameratslig hilsen,
Per

KOMMENTAR TIL »KVINNEARTIKKELEN«

I TF 4/73

Det er fint at diskusjonen om vårt »kvinnearbeid« kommer i gang. Erfaringer jeg har er at behovet for retningslinjer og klarhet i hva vi skal/bør gjøre framover er stort. Folk lurer på hvordan vi f.eks. skal drive Kvinnefronten framover, og gi folk perspektiver utover daghjemsaksjoner her og der. En del erfaringer fra lesing og studier av den nevnte artikkel viser at den har vært lite egnet til å skape klarhet i eller mobilisere til egen diskusjon.

Så til det konkrete: (Jeg vil her konsentrere meg om vårt arbeid i Kvinnefronten). Vi har kjempet for at fronten skal bli en brei masseorganisasjon. Hva betyr egentlig det? Betyr det som demagogiske SF'ere sier å få med flest mulig høyrekvinner — eller betyr det å få med de breie lag av arbeidende kvinner og husmødre som i stor grad ikke tilhører noe politisk parti. De som kanskje ikke mener noe spesielt om »Politikk«, men som vil kjempe for bedra kår — i første omgang som kvinner? Det er vel ikke vanskelig å bli enige om at det siste er målsettinga. Men et ganske annet spørsmål er det om vår praksis tar hensyn til det. De kvinnene vi må være ute etter ønsker ikke å føre endeløse diskusjoner om organisasjon og struktur, men er oppsatt på å gjøre noe smått eller stort for å forandre på tingenes tilstand. Her tenker jeg ikke på fortroppsaksjoner, men aksjoner på »massekrav«, lik lønn for likeverdig arbeid kan være en sann sak.

STYRK PROLETARISERINGA AV FRONTEN!

Kvinneartikkelen sier at kvinnebevegelsen i dag først og fremst består av to organisasjoner — Norsk Kvinnesaksforening og ny-feminist-bevegelsen. Er det

kvinnefronten det her siktes til tror jeg ikke at jeg er enig. Kvinnefronten oppfattes selvsagt av mange utenforstående som nyfeministisk, vi kalles rødstrømper osv. Men de fleste som er med (i alle fall hos oss) oppfatter den som noe nytt og annerledes, noe som har med kollektiv kvinnefrigjøring å gjøre — og ikke bare enkeltindividenes. Hva fronten er og skal bli henger nøye sammen med hvilken klassesammensetning den har og vil få i framtida. Ei roff analyse hos oss pr. 1/3 -73 viser: (Etter hovedyrke)

19% husmødre,

28% intellektuelle (inkl. studenter)

45% tjenesteytende yrker (de typiske »kvinneyrkene« helse og sosial, service, kontordamer lærere etc.)

5% eller 8% skoleelever (gymnas, lærerskole, handelsskole etc.)

I det lokale arbeidsutvalg:

37,7% husmødre, 37,5% i tjenesteytende yrker, 25% intellektuelle.

Kommentar: Vi har altså ingen med fra industrien, og vi har prosentvis altfor få husmødre i forhold til hva som finnes.

Konklusjonen blir at sammensetninga ikke ser så verst ut, men at vi må styrke

antallet arbeidende kvinner og husmødre. Jeg mener at dette er viktig, at det vil virke avgjørende inn på hvilken retning Kvinnefronten skal gå.

Skal vi gjøre Kvinnefronten til en drivkraft i den samlede kvinnebevegelsen må vi styrke vår innsats der. Vi må sørge for at det blir en organisasjon fra de breie lag av Norges kvinner og som ikke bare representerer enkelte grupper. Da gjør vi Kvinnefronten til en brei masseorganisasjon og da legger vi grunnlaget for en riktig politisk utvikling.

M

OM KVINNEBEVEGELSEN I NORGE

Dette er et svar til M, men også et forsøk på å skissere opp hvordan jeg mener vi må se på kvinnebevegelsen i Norge. Jeg oppfordrer til videre debatt.

Den organiserte kvinnebevegelsen i Norge består av en hel rekke organisasjoner og foreninger med høyst ulik målsetning, rekruttering og ideologi. For å nevne en del av dem jeg umiddelbart synes må være viktigst:

- For det første de store masseorganisasjonene, Norske kvinners sanitetsforening, Norges Husmorforbund m.v. Dette er organisasjoner som aldri har vært særlig kamprettet, men har vært preget av humanitær og sosial virksomhet, og de har hatt – og har – brei rekruttering også fra proletariatet og lavere småborgerskap, særlig litt eldre årsklasser.

- For de andre de ulike yrkesorganisasjonene, Bondekvinnelaget for eksempel, som har spilt en relativt sjølstendig politisk rolle, men som aldri har fungert som samlende kvinnekamporganisasjoner.

- For det tredje arbeiderkvinnenes organisasjoner, både de kvinnelige fagforeningene og arbeiderpartiets kvinneforeninger, som stort sett har spilt en relativt liten rolle som organisasjoner for kvinnekamp og særegne kvinnespørsmål.

- For det fjerde rester av den gammel-feministiske kvinnesaksbevegelsen – Nors Kvinnesaksforening – og dens moderne motstykke – Nyfeministene.

- For det femte de norske avdelingene av internasjonale kvinneorganisasjoner på venstresida, Kvinneliga for fred og frihet, progressiv antikrigsbevegelse fra 1. verdenskrig, og Norsk Kvinneforbund, kommunistenes kvinneorganisasjon fra etter 2. verdenskrig.

Alt i alt gir dette et temmelig bredt spekter av organisasjoner, men likevel gir det en kvinnebevegelse som er lite kamprettet. Stort sett har kvinnekamp vært et felt som er overlatt til den

borgerlige kvinnebevegelsen.

KVINNEFRONTEN

er den nyeste kvinneorganisasjonen, og utvilsomt det friskeste skuddet på stammen pr. i dag. Den raske veksten viser klart behovet for en kvinnekamporganisasjon med en annen strategi enn den feministiske. Også i den organiserte kvinnebevegelsen for øvrig er dette behovet til stede. Det viser blant annet Kvinnefrontens framskritt med enhetspolitikk, f.eks. i forbindelse med 8. mars.

For ml-erne må Kvinnefronten få en sentral rolle i hele vår kvinnepolitikk. Vår oppgave må være å gjøre denne fronten til en ledende kraft innafor hele kvinnebevegelsen. Gjennom kvinnefronten må vi også være i stand til å utvikle en linje for proletær kvinnekamp, en politikk som tar opp de særegne kvinnespørsmålene på arbeiderklassens og folkets premisser.

Skal vi lykkes i dette, må oppgavene våre innafor Kvinnefronten i dag være – som M peker på:

1. Proletarisering av fronten, især i Oslo og Bergen.
2. Gjøre Kvinnefronten til en kamporganisasjon.

ML-ERNE HAR ANSVAR FOR HELE KVINNEBEVEGELSEN

Våre oppgaver og ansvar kan imidlertid ikke begrense seg til Kvinnefronten. Vi må ta på oss å analysere hele den organiserte kvinnebevegelsen i Norge og utvikle en særegen politikk overfor og innafor hver enkelt organisasjon. Kvinnebevegelsen i Norge vil aldri komme til å bestå av Kvinnefronten alene, det ønsker vi vel heller ikke. Tvert om bør det være en oppgave for oss for eksempel å gå inn i husmorforbundene og sørge for at de ikke dør ut av mangel på unge og progressive krefter.

Prillar-Guri

MISFORSTÅELSER OM HOMOFILI

Innlegget i TF 4-73 fra diskusjonsbladet Markus var bra på to måter:

— Det viser at en del kamerater nå er villige til å diskutere en sak som var tabu — også i ml-bevegelsen — for kort tid siden. Jeg håper denne diskusjonen føres videre.

— Konklusjonen på innlegget er at homofile er en undertrykt gruppe, og at kampen for våre rettigheter er en rettfærdig kamp. Men innlegget bar preg av en rekke alvorlige misforståelser om hva homofili er. Noen av disse misforståelsene vil jeg prøve å korrigere.

OM ÅRSAKENE TIL HOMOFILI

Seksualforskningen har ikke gitt noe sikkert svar på hvilke faktorer som avgjør om en skal bli heterofil, homofil eller bifil. De teoriene dere nevner er svært tvilsomme. Det man kan si med sikkerhet er at den seksuelle legning — driftsprofilen — i hovedsak er fastlagt før puberteten. Ingen blir forført til å bli homofil eller heterofil.

Forskningen har oftest dreid seg om å finne årsakene til homofili for å komme fram til tiltak for å fjerne homofili. Med andre ord: problemene til en undertrykt gruppe skal ikke løses ved å fjerne undertrykkingen, men ved at gruppen fjernes. Skal forskningen ha noen hensikt, må den gå på alle typer seksuell legning, ikke skille ut en bestemt gruppe som spesielt »interessant».

Vi må skille mellom på den ene siden homofile og på den andre siden heterofile som i visse situasjoner (militæret, fengsel) drives til homoseksuell aktivitet. Dette siste kan sammenliknes med at mange homofile pga. undertrykking blir presset inn i heteroseksuelle forhold, f.eks. et vanlig ekteskap. Å koble sammen paroler om undertrykking av homofile med

paroler om fangers og soldaters seksuelliv er galt fordi det skaper forvirring om hva homofili er.

ER HOMOFILI »NATURLIG»?

Dere lurer på om homofili er »naturlig». Kamerater: Jeg mener at marxister ikke bør bruke ord som »naturlig» og »unaturlig». Vi vet at det som regnes som naturlig i en historisk epoke blir betraktet som unaturlig i en annen. Og det er alltid den herskende klassen som bestemmer hva som er »naturlig» ut fra sine klasseinteresser.

Som marxister må vi stille spørsmålet på en annen måte:

Har de homofile problemer i dagens samfunn fordi de er homofile? Vi vil svare at grunnen til at de homofile har det vanskelig utelukkende skyldes presset fra samfunnet, altså fordi de er en undertrykt gruppe. Det er like riktig for homofile å leve som homofile som det er for heterofile å leve som heterofile. Dere nevner at en av dere har snakket med homofile AKP(m-l)ere som mente at »kombinasjonen var vanskelig». Vi vil stille spørsmålet: Hvorfor var det vanskelig? Fordi det i seg selv er vanskelig å være homofil, eller fordi ml-bevegelsen øver et press på de homofile kameratene i retning av å »skjule» seg — på samme måten som samfunnet øver et press på oss?

Jeg er ikke i tvil. Hvis AKP(m-l) diskuterer spørsmålet og kommer fram til en linje som er positiv overfor oss, vil det ikke være vanskeligere å være homofil i AKP(m-l) enn heterofil i AKP(m-l).

KLASSEANALYSEN

Det fins ikke fnugg av bevis for at homofili er mer utbredt i visse lag av folket enn i andre. Sl ike teorier oppstår

kanskje fordi undertrykkingen av homofile er av ulik karakter og styrke i ulike deler av folket.

Innlegget deres tyder på at dere oppfatter homofili som noe som stort sett eksisterer utenfor bevegelsen. Vi kan gå ut fra at når 5% av befolkningen er homofile, så er også 5% av kameratene i bevegelsen homofile.

ARBEIDET FOR DE HOMOFILES RETTIGHETER

Dere sier: »- de homofile utgjør en stor minoritet og en hardt undertrykt minoritet som vi må gi i spissen for i kampen for et levelig liv og demokratiske rettigheter».

Bra. Marxist-leninister skal stå i første rekke i kampen mot undertrykking. Men innlegget deres viser at heterofile ml-ere lett kan utvikle en ovenfra-og-ned-holdning som er uhyre skadelig. Derfor tror jeg at vi som er homofile i bevegelsen må ha hovedansvaret for å utvikle

bevegelsens politikk på spørsmålet om homofili.

Vi må også gå inn i de homofile/bifiles interesseorganisasjon: Det norske forbundet av 1948 (F 48) som har lokalavdelinger i Bergen, Oslo, Stavanger, Trondheim, Tromsø og Bodo. Våre oppgaver der:

- Øke rekrutteringen til F 48. Bare 1% av de homofile i Norge er medlemmer nå.
- Høyne medlemmenes bevissthetsnivå.
- Styrke F 48 politisk og organisatorisk.

Jeg vil gjenta oppfordringen i TF 3-73 til homofile/bifile ml-ere om å ta kontakt med TF-redaksjonen som vil formidle kontakt med oss som alt arbeider i F 48. Det er et viktig arbeid vi driver, og F 48 er en bred interesseorganisasjon - en god skole i å bekjempe sekterismen hos oss sjøl.

Samtidig vil jeg oppfordre alle lag til å ta opp diskusjonen om homofili.

Homofil ml-er i Bergen

KOMMENTARER TIL FREDRIKS ARTIKKEL OM ERFARINGENE FRA ET LOKALLAG I FB

Jeg synes det er svært viktige og riktige oppsummeringer kamerat Fredrik har fra arbeidet i et lokallag i FB.

Spørsmålet på kort sikt er å forhindre at FB blir lagt ned etter folkeavstemninga. Det er ledelsen og ikke grunnplanet som eventuelt vil gå inn for en slik linje. Eks. Professor Eckhoff: FB kan legges ned hvis vi får 52 motstandere på Stortinget.

Vår politikk må være å få folk i FB til å forstå at det er nødvendig med en organisert motstand på grunnplanet for å holde Norge utafor EEC. At det var folkets organiserte motstand og aktivitet som var hovedårsaken til at vi vant folkeavstemninga, det var ikke mot-

standerne på Stortinget. Etter som motstanden fra folket blir mer og mer markert, økte antallet EEC-motstandere på Stortinget fra 17 til 44.

FBs politikk i valgkampen er å få 52 motstandere på Stortinget, men vi er nødt til å peke på hvor farlig det er bare å ha denne parolen. Det er bra med 52 motstandere, men i kampen om opinio- nen er dette langt fra nok. Vi må ha en aktiv EEC-front som kan være en motvekt til den propagandaen som daglig spres ut fra Høyre, DNF og fra ca. 90% av dagspressa her i landet. Arbeiderpartiet vil ikke forplikte seg til ikke å ta opp medlemskapsspørsmålet i kommende stortingsperiode. LO har også begynt å

delta i hylekoret, selv om Aspengren kort etter folkeavstemninga sa at medlemskap ikke ville bli aktuelt i Landsorganisasjonen. Han har øyensynlig ikke tenkt å bli gammel.

Det gjelder kampen om opinionen og hva hjelper det da med 52 motstandere på Stortinget hvis det er 70% for medlemskap i folket?

En annen ting som gjør meg skeptisk til 52-parolen er at en vesentlig del av ledelsen i FB er parlamentarikere, eller har en i magen. Jeg tenker da spesielt på kretsen rundt Sosialistisk Valgforbund som, for å sette det på spissen, er villig til å likvidere FB for å få mandater på tinget.

Ved å føre disse problemstillingene, som jeg mener det er mulig å få forståelse for, inn i diskusjonene i lokallagene av FB, vil to ting kunne skje. A) at grunnplanet presser ledelsen til å fortsette, B) at motsetningene mellom ledelsen og grunnplanet i FB blir så store at det vil bli en »ny» ledelse i FB. I begge tilfeller vil FB fortsette som organisasjon.

HVA MED EEC-ARBEIDET I TIDA FRAMOVER?

Så til spørsmålene i siste del av artikkelen. Partiet prioriterer ikke EEC i den grad som tidligere. Grovt skissert er hovedoppgavene til partiet: 1) valgkampen, 2) utbygginga av partiorganisasjonen, 3) arbeidet i fagforeningene. Dette stiller helt andre krav til oss enn tidligere. AKMED er nå en sjølstendig front hvor politikken for fronten blir fastlagt gjennom demo-

kratiske diskusjoner i organisasjonen. De som i dag jobber i AKMED er i hovedsak rekruttert til fronten etter folkeavstemninga, og hovedtyngden av aktivistene er uorganiserte folk. Vi holder altså i dag liv i oss sjøl, og ikke ved at det er prioritert en masse folk på AKMED. Så vidt meg bekjent skal det innafør hvert storlag være en (eller flere) EEC-ansvarlige, og det blir da storlagets vurdering hvor de mener det er best å sette inn disse kreftene.

Mer enn noen gang i kampen mot EEC trengs det at noen går i spissen for fronten, at den organiserte EEC-motstanden kommer ut på gata, er med i kampen om opinionen. Hvor viktig er det ikke at de som stemte nei 25. september, men som kanskje er blitt usikre etter den ensidige propagandaen, får støtte for at de stemte riktig, får nye argumenter å bruke på jobben. Uten AKMED ville f.eks. 17. mai-demonstrasjonen og møtet i aulaen etterpå trolig ikke ha funnet sted. Begge steder var det folk fra FB som deltok. Erfaringene fra før folkeavstemninga viser at fronten trenger en spydodd, og ved å gå i spissen for EEC-motstanden, vil vi drive mer tilbakeholdne deler av fronten videre.

Jeg vil til slutt følge opp Fredriks oppfordring til SK om at i alle fall DS i Oslo gjør tiltak for å samordne oss som jobber med EEC-spørsmålet i FB og AK og de EEC-ansvarlige i storlaga. Vi har mye å lære av hverandre.

Asle, Oslo

Artikkelen på neste side, om valgsamarbeid med senterpartiet, skulle stått sammen med det andre valgstoffet tidligere i bladet.

VALGSAMARBEID MED SENTERPARTIET?

Vi har hatt en bra diskusjon på spørsmålet: hvorfor innbød ikke AKP(m-l) Senterpartiet til samarbeid ved valget? Jeg skal kort redegjøre for utgangspunktet vårt og noen av de argumenter som ble brukt, og håper det kan stimulere enhetsdiskusjonene før valget.

Tradisjonelt blir partiene i Norge betraktet som to hovedgrupperinger, bestående av »arbeiderpartiene» AP, SF, NKP (og nå oss), og de »borgerlige partiene» H, V, FNV, Kr.F, og SP. Denne hovedinndelingen vet vi ikke er i samsvar med virkeligheten, – for det første fordi partiene for en stor del ikke representerer det de ifølge inndelingen skulle gjøre, nemlig »arbeidere» mot »borgerlige». For det andre fordi inndelingen, selv om de gjorde det, ikke ville gjenspeile hovedmotsigelsen i samfunnet mellom monopolkapitalen og det arbeidende folket, men derimot motsigelsen arbeiderklassen – borgerskapet.

Vår oppgave må bli å finne ut hvordan hovedmotsigelsen i samfunnet gjenspeiler seg i og blant partiene. Både SF, NKP og deler av arbeiderpartiet (AIK) representerer slik vi så det i hovedsak det arbeidende folket. AP sentralt derimot måtte flytte over på den andre siden av

motsigelsen.

Hva så med de »borgerlige» partier? Vi konsentrerte oss om SP. Har vi ikke gjennom EEC-kampen, kampen for bondenes og fiskernes interesser, kamp for desentralisering osv. sett at SP i hovedsak taler det arbeidende folkets og først og fremst småborgerskapets sak?

Argumentet om at vi ikke kan samarbeide med et »borgerlig» parti faller bort etter det som ble sagt innledningsvis. Det ble argumentert med at SP før krigen hadde fascistiske tendenser og forgreininger. Men betyr ikke det bare at vi med en avvisende holdning til SP vil gjøre det lettere for partiet og de småborgerlige interesser det står for å vakle over i nettopp fascismen i en krisesituasjon. Bør vi ikke isteden samarbeide med SP utifra linjen å forene arbeidere, bønder og fiskere? Vil vi ikke også da ha mye bedre mulighet til enhet med bonde- og fiskerorganisasjoner i valgfronten?

PS. Kamerater: Vi konkluderer ikke diskusjonen, men stiller denne motsigelsen. Om redaksjonen får en eller annen til å forsyne innlegget med en »hale» med andre synspunkter er det fint, så det blir litt fortgang i det hele. Leve AKP(m-l)!
aha

EPILEPTIKERNE ER UORGANISERTE

Jeg er interessert i å diskutere organisering av epileptikere med andre ml-ere som er epileptikere. Blant de sakene som en slik organisasjon måtte ta opp, er arbeidsmuligheter for epileptikere og arbeidsforhold i vernede bedrifter, forholdene på sjukehusene og medisinske problemer. Det kan nevnes at på Statens sjukehus i Sandvika er lønna på verkstedene fra 50 øre til 1 krone timen!

Hilsen Hallvard

SOMMERLESNING

TF-redaksjonen har satt opp ei liste over norske romaner som vi forslår som sommerlesning for ferierende kamerater. Alle de oppsatte bøkene er spennende og god lesning om klassekampen i Norge i forrige og dette århundre.

Spesielt vil vi framheve 4 romaner: Per Sivles »Streik», som handler om en sagbruksstreik i Drammen i 1881. Johan Simensens »Mennesker underveis», er om en arbeiderfamilies skjebne i 20-åra. Og Kåre Holts »Det stolte nederlaget» og »Storm under morgenstjerne». Dette er to bøker i en trilogi hvor Holt i romanform skriver arbeiderklassens historie fra Thrane-rørsla til 50-åra. Den første boka er om Thrane-rørsla, den andre om 80-års arbeiderbevegelse og organiseringen av de første fagforeningene.

De bøkene som det står (s) etter selges (forhåpentligvis) i Oktoberbokhandlene, de andre må lånes på bibliotek.

Kristian Elster: Farlige Folk (s)
Aleksander Kielland: Garmand & Worse (s), Arbeidsfolk (s) og Fortuna.
Per Sivle: Streik (s) og Heis oss et rødt et flammende flagg (dikt) (s)
Chr. Krogh: Albertine (s)
Amalie Skram: Sjur Gabriel (s)
Kristofer Uppdal: Stigeren (s) og Vandringa (s)
Johan Falkberget: Brennoffer
Nordahl Grieg: Ung må verden ennå være (s) og Vår ære og vår makt (skuespill) (s)
Rudolf Nilsen: Dikt i utvalg (s)
J. Simensen: Mennesker underveis
Kåre Holt: Det stolte nederlaget og Mennesker under morgenstjerne
Vidar Sandbeck: Kjærlighet og gråbeinsild (s)
Alf Prøysen: Trost i taklampa (s) og Kjærlighet på rundpinne (s)
Sigurd Evensmo: Flaggermusene (s)
Vi har som folk forstår ikke tatt med den nyeste progressive litteraturen.
God sommerlesning